

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний №1

Кафедра внутрішньої медицини №2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКОВСЬКИЙ

01 вересня 2023 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет стоматологічний V курс

Навчальна дисципліна **КЛІНІЧНА ІМУНОЛОГІЯ ТА АЛЕРГОЛОГІЯ В**
СТОМАТОЛОГІЇ

Затверджено:

Засіданням внутрішньої медицини №2

Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри (Василь Штанько)

Розробники:

д.мед.н., професор Сергій ГОНЧАРУК

асистент Вікторія ОСІНЦЕВА

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Змістовий розділ 1. Принципи функціонування імунної системи

Практичне заняття № 1

ТЕМА №1. Будова імунної системи і принципи функціонування.

Мета: Вивчити загальну будову і основні принципи функціонування імунної системи.

Основні поняття: органи імунної системи, фактори неспецифічної імунної відповіді, фактори адаптивної імунної відповіді, клітинні і гуморальні фактори імунної системи

Обладнання: Мультимедійний проектор, ноутбук, мультимедійні презентації, ситуаційні задачі

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття).

Мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми: Актуальність теми пов'язана із необхідністю для лікарів знати будову імунної системи, структуру і відмінності уродженої та адаптивної імунної відповіді, перелік і функції факторів імунної системи.

II. Контроль опорного рівня знань (опитування здобувачів, співбесіда за темою заняття).

2.1. Вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичного заняття.

Здобувач повинен знати:

- органи імунної системи
- фактори неспецифічного імунного захисту
- перелік і функції клітин імунної системи
- гуморальні фактори імунної відповіді

2.2. Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Центральні і периферичні органи імунної системи.
2. Фактори природженого імунітету: клітинні та гуморальні.
3. Специфічний імунітет, його особливості, етапи формування та кооперація імунокомпетентних клітин, які беруть участь у формуванні імунної відповіді.
4. Популяції (Т- і В-лімфоцити) та субпопуляції (Т-хелпери 1 і 2 типу, Т-регуляторні, Т-ЦТЛ) лімфоцитів, етапи їх дозрівання та диференціації, їх функція.
5. Головний комплекс гістосумісності: будова, властивості, функція.
6. Імуноглобуліни, структура, функції
7. Гуморальні природжені фактори захисту.

III. Питання (тестові завдання) для перевірки базових знань за темою практичного заняття: не передбачено

IV. Обговорення теоретичних питань:

Обговорення теоретичних питань відбувається у формі відповідей на поставлені запитання, дискусій, демонстрації викладачем ілюстративного матеріалу (схеми, малюнки, фотографії) за допомогою мультимедійного проектору, відповідей викладача на питання здобувачів

V. Теми доповідей / рефератів: не передбачено

VI. Підведення підсумків заняття: повідомлення про отримані оцінки, надання

домашнього завдання.

VII. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету, спеціальність «Стоматологія», / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

2. Імунологія в сучасній стоматології : метод. посібник для студентів стомат. фак-ту, лікарів-інтернів-стоматологів та лікарів стомат. профілю. – Харків, 2018. – 116 с.

3. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

Додаткова

1. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.

2. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.

3. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «НеоДрук», - 2020.- 219 с.

4. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2022

5. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2014.

6. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2019.

7. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.

8. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.

9. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

Електронні інформаційні ресурси

<https://elifesciences.org/subjects/immunology-inflammation>

<https://www.eaaci.org/>

<https://www.facebook.com/EAACI>

<http://aalu.org.ua/>

<https://allergy.immunologyconferences.com/events-list/asthma>

<https://www.immunopaedia.org.za/>

<https://www.worldallergy.org/meetings>

Практичне заняття № 2

ТЕМА №2. Місцевий імунітет слизових оболонок Оцінка імунного статусу.

Мета: Вивчити функціональне значення факторів мукозального імунітету, основні методи дослідження стану імунної системи, значення змін основних показників імунограми

Основні поняття: склад і функціональне значення показників мукозального імунітету, клінічні та лабораторні методи оцінки стану імунної системи.

Обладнання: Мультимедійний проектор, ноутбук, мультимедійні презентації, ситуаційні задачі

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття).

Мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми: Актуальність теми пов'язана із необхідністю для лікарів знати показники мукозальної місцевої імунної системи, методи оцінки імунного статусу, можливістю трактувати зміни основних показників імунограми

II. Контроль опорного рівня знань (опитування здобувачів, співбесіда за темою заняття).

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичного заняття.

Здобувач повинен знати:

- мукозальні фактори імунної системи
- методи оцінки імунного статусу
- основні зміни лейкограми і імунограми при запальному процесі

2.2. Питання для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Мукозальний імунітет.
2. Взаємодія між мукозальним (місцевим) та системним імунітетом.
3. Структурно- функціональна організація лімфоїдної тканини, асоційованої зі слизовими оболонками.
4. Диференціація інтер-епітеліальних лімфоцитів.
5. Індуктивні та ефекторні зони секреторного (місцевого) імунітету.
6. Місцевий імунітет порожнини рота.
7. Склад слини: лізоцим, лактоферин, лактопероксидаза, компоненти системи комплементу, імуноглобуліни.
8. Антигенний спектр нормальної слизової оболонки порожнини рота. Особливості імунологічного анамнезу.
9. Клінічні методи оцінки імунної системи.
10. Лабораторні методи оцінки імунної системи.
11. Комплексний підхід до оцінки імунного статусу людини.
12. Імунограма, інтерпретація результатів.
13. Динаміка показників лейкограми і імунограми при запаленнях.

III. Питання (тестові завдання) для перевірки базових знань за темою заняття:
не передбачено

IV. Обговорення теоретичних питань:

Обговорення теоретичних питань відбувається у формі відповідей на поставлені запитання, дискусій, демонстрації викладачем ілюстративного матеріалу (схеми, малюнки, фотографії) за допомогою мультимедійного проектору, відповідей викладача на питання здобувачів, вирішення ситуаційних задач

V. Теми доповідей / рефератів: не передбачено

VI. Підведення підсумків заняття: повідомлення про отримані оцінки, надання домашнього завдання.

VII. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету, спеціальність «Стоматологія», / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

2. Імунологія в сучасній стоматології : метод. посібник для студентів стомат. фак-ту, лікарів-інтернів-стоматологів та лікарів стомат. профілю. – Харків, 2018. – 116 с.

3. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

Додаткова

1. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.

2. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.

3. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «НеоДрук», - 2020.- 219 с.

4. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2022

5. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2014.

6. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2019.

7. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.

8. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.

9. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

Електронні інформаційні ресурси

<https://elifesciences.org/subjects/immunology-inflammation>

<https://www.eaaci.org/>

<https://www.facebook.com/EAACI>

<http://aalu.org.ua/>

<https://allergy.immunologyconferences.com/events-list/asthma>

<https://www.immunopaedia.org.za/>

<https://www.worldallergy.org/meetings>

Практичне заняття № 3

ТЕМА №3. Хвороби імунної системи. Імунологія неспецифічних та специфічних запальних процесів ЩЛД та профілактика їх ускладнень.

Мета: Вивчити класифікацію хвороб імунної системи, їх клінічні і лабораторні ознаки, ознаки хвороб імунної системи у ротової порожнині.

Основні поняття: природжені і набути імунодефіцитні захворювання, клінічні ознаки імунодефіцитних захворювань, лабораторні показники імунодефіцитів

Обладнання: Мультимедійний проектор, ноутбук, мультимедійні презентації, ситуаційні задачі

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття).

Мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми: Актуальність теми пов'язана із необхідністю для лікарів знати клінічні і лабораторні ознаки захворювань, їх прояви у ротової порожнині.

II. Контроль опорного рівня знань (опитування здобувачів, співбесіда за темою заняття).

2.1. Вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичного заняття.

Здобувач повинен знати:

- клінічні симптоми імунодефіцитних станів
- лабораторні ознаки імунодефіцитів
- причини виникнення вторинних імунодефіцитів
- клінічні ознаки проявів хвороб імунної системи у ротової порожнині.

2.2. Питання для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Природжені імунодефіцитні захворювання: визначення, класифікація, механізми розвитку.

2. Клінічні ознаки, імунодіагностика, тактика лікаря, підходи до лікування: комбіновані, Т - і В - залежні імунодефіцити, обумовлені порушенням фагоцитарної ланки імунітету та дефіцитом білків комплементу.

3. Набуті імунодефіцитні захворювання: визначення, причини, механізми розвитку, класифікація, діагностика.

4. Клінічні ознаки хвороб імунної системи у ротової порожнині.

4. Роль набутих імунодефіцитних захворювань у патогенезі різних хвороб. Раннє виявлення в організмі вторинної імунологічної недостатності.

5. Основні підходи до лікування і профілактики вторинної імунологічної недостатності з урахуванням клінічних проявів і особливостей перебігу.

6. Механізми формування та особливості імунної відповіді при специфічних бактеріальних (туберкульоз) та вірусних (СНІД, герпес) грибкових (актиномікоз) інфекціях, їх прояви у ротової порожнині.

7. Механізми уникнення збудників від дії факторів імунного захисту.

III. Питання (тестові завдання) для перевірки базових знань за темою заняття:
не передбачено

IV. Обговорення теоретичних питань:

Обговорення теоретичних питань відбувається у формі відповідей на поставлені запитання, дискусій, демонстрації викладачем ілюстративного матеріалу (схеми, малюнки, фотографій) за допомогою мультимедійного проектору, відповідей викладача на питання

здобувачів, вирішення ситуаційних задач

V. Теми доповідей / рефератів: не передбачено

VI. Підведення підсумків заняття: повідомлення про отримані оцінки, надання домашнього завдання.

VII. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету, спеціальність «Стоматологія», / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

2. Імунологія в сучасній стоматології : метод. посібник для студентів стомат. фак-ту, лікарів-інтернів-стоматологів та лікарів стомат. профілю. – Харків, 2018. – 116 с.

3. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

Додаткова

1. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.

2. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.

3. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «НеоДрук», - 2020.- 219 с.

4. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2022

5. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2014.

6. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2019.

7. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.

8. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.

9. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

Електронні інформаційні ресурси

<https://elifesciences.org/subjects/immunology-inflammation>

<https://www.eaaci.org/>

<https://www.facebook.com/EAACI>

<http://aalu.org.ua/>

<https://allergy.immunologyconferences.com/events-list/asthma>

<https://www.immunopaedia.org.za/>

<https://www.worldallergy.org/meetings>

Змістовий розділ 2. Алергічні захворювання.

Практичне заняття № 4

ТЕМА №4. Алергічні (атопічні) захворювання.

Мета: Вивчити етіологію, патогенез, принципи діагностики і лікування алергічних (атопічних) захворювань

Основні поняття: поняття atopії і алергії, основні стадії алергічних реакції, методи алергологічного обстеження, молекулярна алергологія, елімінаційні заходи при алергічних захворюваннях, антиалергічні препарати, специфічна імунотерапія з алергенами, невідкладна допомога при гострих алергічних реакціях

Обладнання: Мультимедійний проектор, ноутбук, мультимедійні презентації, ситуаційні задачі

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття).

Мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми: Актуальність теми пов'язана із необхідністю для лікарів знати етіологію, патогенез, принципи діагностики і лікування алергічних (атопічних) захворювань, вміти надати невідкладну допомогу при гострих алергічних реакціях

II. Контроль опорного рівня знань (опитування здобувачів, співбесіда за темою заняття).

2.1. Вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичного заняття.

Здобувач повинен знати:

- різницю між термінами atopія і алергія
- патогенез алергічних (атопічних) захворювань
- методи діагностики, лікування та профілактики алергічних (атопічних) захворювань
- алгоритм надання невідкладної допомоги при гострих алергічних реакціях

2.2. Питання для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Роль генетичних факторів і навколишнього середовища в імунопатогенезі алергії.
2. Сучасні уявлення про алергію та atopію.
3. Основні стадії імунологічних реакції.
4. Методи алергологічного обстеження (алергологічний анамнез, фізикальні обстеження, шкірні проби)
5. Сучасні аспекти алергологічної діагностики. Скринінгові методи в оцінці алергії.
6. Елімінаційні і провокаційні проби в алергології.
7. Молекулярна алергологія.
8. Принципи лікування алергічних захворювань.
9. Алергенспецифічна імунотерапія, показання та протипоказання.
10. Особливості імунопатогенезу бронхіальної астми, полінозу, алергічного риніту, кропив'янки та ін.
11. Медикаментозна алергія: причини, імунопатогенез, клініка, алергодіагностика та профілактика.
12. Алгоритм надання невідкладної допомоги при гострих алергічних реакціях

III. Питання (тестові завдання) для перевірки базових знань за темою заняття:
не передбачено

IV. Обговорення теоретичних питань:

Обговорення теоретичних питань відбувається у формі відповідей на поставлені запитання, дискусій, демонстрації викладачем ілюстративного матеріалу (схеми, малюнки, фотографії) за допомогою мультимедійного проектору, відповідей викладача на питання здобувачів, вирішення ситуаційних задач

V. Теми доповідей / рефератів: не передбачено

VI. Підведення підсумків заняття: повідомлення про отримані оцінки, надання домашнього завдання.

VII. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету, спеціальність «Стоматологія», / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

2. Імунологія в сучасній стоматології : метод. посібник для студентів стомат. фак-ту, лікарів-інтернів-стоматологів та лікарів стомат. профілю. – Харків, 2018. – 116 с.

3. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

Додаткова

1. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.

2. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.

3. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «НеоДрук», - 2020.- 219 с.

4. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2022

5. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2014.

6. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2019.

7. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.

8. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.

9. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

Електронні інформаційні ресурси

<https://elifesciences.org/subjects/immunology-inflammation>

<https://www.eaaci.org/>

<https://www.facebook.com/EAACI>

<http://aalu.org.ua/>

<https://allergy.immunologyconferences.com/events-list/asthma>

<https://www.immunopaedia.org.za/>

<https://www.worldallergy.org/meetings>

Практичне заняття № 5

ТЕМА №5. Алергічні (неатопічні) захворювання.

Мета: Вивчити класифікацію алергічних (неатопічних) захворювань, їх етіологію, особливості патогенезу, принципи діагностики і лікування.

Основні поняття: алергічні (неатопічні) захворювання, класифікації реакції гіперчутливості, механізми автоімунних реакцій.

Обладнання: Мультимедійний проектор, ноутбук, мультимедійні презентації, ситуаційні задачі

План:

I. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття).

Мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми: Актуальність теми пов'язана із необхідністю для лікарів знати класифікацію і механізми виникнення реакцій гіперчутливості, патогенез автоімунних захворювань, прояви автоімунних реакцій в порожнині рота

II. Контроль опорного рівня знань (опитування здобувачів, співбесіда за темою заняття).

2.1. Вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичного заняття.

Здобувач повинен знати:

- класифікації реакції гіперчутливості (Джел і Кумбс, сучасну)
- особливості патогенезу різних типів алергічних реакцій
- принципи діагностики і лікування алергічних (неатопічних) захворювань

2.2. Питання для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Класифікація реакцій гіперчутливості за Джелом та Кумбсом.
2. Сучасна класифікація реакцій гіперчутливості
3. Основні механізми виникнення і розвитку імунопатологічних станів, їх роль в розвитку різних захворювань.
4. Механізми розвитку гуморальних цитотоксичних реакцій.
5. Механізми розвитку реакцій утворення імунних комплексів.
6. Механізми розвитку патологічних імунних реакцій, опосередкованих Т-сенсibiliзованими лімфоцитами.
7. Механізми розвитку аутосенсibiliзації, обумовленої антитілами.
8. Прояви автоімунних реакцій в порожнині рота

III. Питання (тестові завдання) для перевірки базових знань за темою заняття:
не передбачено

IV. Обговорення теоретичних питань:

Обговорення теоретичних питань відбувається у формі відповідей на поставлені запитання, дискусій, демонстрації викладачем ілюстративного матеріалу (схеми, малюнки, фотографії) за допомогою мультимедійного проектору, відповідей викладача на питання здобувачів

V. Теми доповідей / рефератів: не передбачено

VI. Підведення підсумків заняття: повідомлення про отримані оцінки, надання домашнього завдання.

VII. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету, спеціальність «Стоматологія», / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.
2. Імунологія в сучасній стоматології : метод. посібник для студентів стомат. фак-ту, лікарів-інтернів-стоматологів та лікарів стомат. профілю. – Харків, 2018. – 116 с.
3. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

Додаткова

1. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.
2. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.
3. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «Неодрук», - 2020.- 219 с.
4. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2022
5. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2014.
6. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2019.
7. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.
8. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.
9. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

Електронні інформаційні ресурси

<https://elifesciences.org/subjects/immunology-inflammation>
<https://www.eaaci.org/>
<https://www.facebook.com/EAACI>
<http://aalu.org.ua/>
<https://allergy.immunologyconferences.com/events-list/asthma>
<https://www.immunopaedia.org.za/>
<https://www.worldallergy.org/meetings>